

การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
หลักสูตร การทำน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๖ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอดงเจริญ

กลุ่มอาชีพ ด้านการเกษตร

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตาม ความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะ แรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อน ประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการ ศึกษาผ่าน ระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษา ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่ อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลานา ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและ ทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มี คุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เน้นการจัดการศึกษาที่ ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้าน อุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาคคนและสังคมไทยให้เป็น ฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาความรู้ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการ

ประกอบ อาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการให้ได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

๖. สนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์จากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปทุกระดับที่อยู่ในกลุ่มวัยแรงงาน คือ

๑. กลุ่มผู้พิการ

๒. กลุ่มผู้สูงอายุ

๓. กลุ่มผู้ไม่มีอาชีพ

๔. กลุ่มผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑) ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง

๒) ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

วิธีการจัดการเรียนรู้

รูปแบบกลุ่มสนใจ

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำน้ำหมักชีวภาพ	๑.๑ บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำหมักชีวภาพ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ ๑.๔ บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ ๑.๔ ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ โดยใช้ กระบวนการคิด เป็นและมีความเป็นไปได้ ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ ละพื้นที่	๓๐ นาที	-
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำน้ำหมักชีวภาพ	๒.๑ บอกประวัติการการทำปุ๋ยชีวภาพ ๒.๒ บอกอุปกรณ์ในการทำน้ำหมักชีวภาพ ๒.๓ บอกวิธีการทำ ขั้นตอนการทำน้ำหมักชีวภาพ	๒.๑ ประวัติของการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ๒.๒ อุปกรณ์ในการทำน้ำหมักชีวภาพ ๒.๓ วิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลการทำน้ำหมักชีวภาพ ๒.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารของอุปกรณ์ในการทำน้ำหมักชีวภาพ ๒.๓ จัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำน้ำหมักชีวภาพและฝึกปฏิบัติ	๓๐ นาที	๔ ชั่วโมง

				๒.๔ จัดให้ผู้เรียนรู้จัก วัตถุดิบในการทำน้ำหมัก ชีวภาพ		
๓	๓. การบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ การทำน้ำหมัก ชีวภาพ	๓.๑ สามารถสำรวจและ ศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากรได้ ๓.๒ สามารถศึกษาข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ความ ต้องการของตลาดในชุมชน ได้ ๓.๓ สามารถกำหนด ทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด ได้ ๓.๔ สามารถคิดต้นทุนการ ผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การ กระจายสินค้าได้	๓.๑ สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของ แหล่งทรัพยากร ๓.๒ การศึกษาข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ ความต้องการของตลาด ในชุมชน ๓.๓ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการจัดการตลาด ๓.๔ การคิดต้นทุนการ ผลิต การ กำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า	๓.๑ สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของ แหล่งทรัพยากร ๓.๒ ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาดในชุมชน ๓.๓ การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการจัดการตลาดที่ เกี่ยวข้องกับการทำแซนวิช ๓.๔ ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การคิด ต้นทุนการผลิต การ กำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย การ กระจายสินค้า	๓๐ นาที	-
๔	๔. โครงการการ ประกอบอาชีพ การทำน้ำหมัก ชีวภาพ	๑. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้ ๓. บอกองค์ประกอบของ โครงการ อาชีพได้ ๔. อธิบายความหมายของ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพได้ ๕. อธิบายลักษณะการ เขียนโครงการที่ดีตาม องค์ประกอบของโครงการ อาชีพได้	๔.๑ ความสำคัญของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำน้ำหมัก ชีวภาพ ๔.๒ ประโยชน์ของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำน้ำหมัก ชีวภาพ ๔.๓ องค์ประกอบของ โครงการการประกอบ อาชีพการทำน้ำหมัก ชีวภาพ ๔.๔ การเขียนโครงการ การประกอบอาชีพการ ทำน้ำหมักชีวภาพ๔.๕ การประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการการ	๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการ สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น เพื่อสร้าง แนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษา สาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อ สรุปแนวคิดเป็นแนวทาง	๓๐ นาที	-

			ประกอบอาชีพการทําน้ำหมักชีวภาพ	ในการเขียนโครงการอาชีพที่เหมาะสม และถูกต้อง ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ ๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ		
--	--	--	--------------------------------	--	--	--

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อบุคคล ได้แก่ ปราชญ์, ภูมิปัญญา, ผู้รู้
๒. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น/ สถานประกอบการ
๓. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร/ แผ่นพับ ใบความรู้
๔. เว็บไซต์/ วีดิโอ/ ยูทูบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ กศ.ตน.๗ (๑))
๓. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ กศ.ตน.๑๐)
๔. แบบประเมินคุณธรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม